

ἦλθαν εἰς τὴν Αἴγωνα, καὶ ὁμογνώμως ὄλοι μὲ ἐδιώρησαν ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων τῶν Ἀθηναίων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν· ὁ δὲ Προκόπιος Βενιζέλος ἐπέραςε εἰς Ὑδρα ὅπου ἐκεῖ ἦτον ἡ φαμίλια του, καὶ ἐμίναμε εἰς τὴν Αἴγωνα ἐγὼ καὶ ὁ Παλαιολόγος.

ΤΟ ΚΥΑΝΟΥΝ ΡΟΔΟΝ

Πρὸ ἐτῶν τριάκοντα ἔν τιμι προαστείῳ τῆς γαλλικῆς πόλεως Angers, ἔνθα κατ' ἐξοχὴν ἀσχεῖται ἡ κηπουρικὴ, πτωχὸς ὑποτελώνης ἀπομακρυνθεὶς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀποζῶν ἐκ τῆς πεινιχῆς του συντάξεως ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ρόδων. Ὅπως οἱ πλείστοι τῶν εἰς τοιαύτας θέσεις ὑπηρετούντων, ὁ Ἰούλιος Ἀλλᾶνος—οὕτως ὠνομάζετο—ἐνυμφεύθη ἀφ' οὗ εἶχε λάβει τὴν συνταξίν του. Εἶχεν ἀποκτήσει μίαν θυγατέρα, ἀλλὰ δύο ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῆς ἀπέθανεν ἡ μήτηρ, καὶ ὁ δυστυχῆς Ἰούλιος ἔμεινε μόνος μετὰ τοῦ ὄρφανοῦ του θυγατρίου. Ἦτο βαρὺ τὸ πάθημά του, ἀλλ' ἡ στοργή, ἣν εἶχε πρὸς τὴν κόρην του ἦτο τοιαύτη, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς ἡ μικρὰ ὄρφανὴ ἔσχεν ἐν αὐτῷ καὶ πατέρα καὶ μητέρα. Ἐγείρετο δὲ ἐνωρίτερα καὶ κατεκλίνετο ἀργότερα ἵνα μὴ στερῆται καὶ τὸ κηπάριόν του τῆς δευτέρας ἐπιμελείας, ἀφ' οὗ τὰς πλείστας ὥρας τῆς ἡμέρας ἐδαπάνᾳ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς. Ὅταν δὲ ἐμεγάλωσε τὸ κοράσιον, ἔγινε πλέον ἡ σταθερὰ καὶ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ πατρὸς τῆς, τὴν ἤγε μεθ' ἑαυτοῦ ὅταν ἐπορεύετο εἰς τὴν ἀγορὰν ἵνα πωλήσῃ τὰ ἄνθη, τὰ ὀπωρικά ἢ τὰ λάχανά του, ὅταν δὲ εἰργάζετο τὴν ἐκάθιζε πλησίον του καὶ διακόπτων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν βραδείαν του ἐργασίαν τὴν ἠτένιζεν ἱλαρῶς, τῇ ἐμειδίᾳ καὶ ἔσπευδε πρὸς αὐτὴν ἅμα τῇ πρώτῃ προσκλήσει τῆς. Καὶ τόσον πολὺ εἶχον συνειθίσει οἱ γείτονες νὰ μὴ τὸν βλέπωσι ποτὲ ἄνευ τῆς κόρης του, ὥστε τὸν ἐπωνόμαζον *Γέρω παραμάνναρ*.

Εἶπομεν ὅτι ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ ὀπωρικά καὶ τὰ λάχανά του, διότι τῷ ὄντι βραδύτερον μόνον εἶχεν ἐπιδοθῆ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ρόδων.

Ὁ κῆπός του, μετρίως ὦν ἐκτάσεως, ἦτο τοιχογυρισμένος καὶ πλήρης δενδροστοιχιῶν καὶ σκιᾶδων, ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἐφύοντο καὶ ὀπωροφόρα δένδρα καὶ θάμνοι καὶ ἄνθη. Ἐβλεπέ τις λοιπὸν παντοειδῆ καὶ ποικιλόχροα φυτὰ καὶ βοτάνας ἄνευ τινὸς τεχνικῆς συμμετρίας, ρόδα καὶ κρίνα καὶ φραγκοστάφυλα καὶ καταπράσινα φυλλώματα ἀναμιξ, καὶ τόπον κενὸν οὐδαμοῦ. Περιστατικὸν τὸ ὄμως, τὸ ὁποῖον θέλοντα ἀμέσως διηγηθῆ, ἐπῆνεγκε τὴν ὀριστικὴν τοῦ πτωχοῦ Ἰουλίου ἀπόφασιν εἰς τὸ νὰ ἀρροισιῶθῃ εἰς μίαν ἀποκλειστικῶς ἐπιχείρησιν, ἐκ τούτου δὲ προῆλθε καὶ ἀληθῆς ἐπανόρθωσις οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸν κῆπὸν του. Ἀπὸ ἐνὸς δηλαδὴ πυκνώματος παντοειδῶν ρόδων κει-

μένου πρὸ τοῦ οἰκίσκου του εἶχε συλλέξει σπόρους, τοὺς ὁποίους ἐφύτευεν εἰς μίαν γάστραν, ἔπειτα δὲ ἐτοποθέτησε κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου τοῦ κῆπου του τοὺς μικροὺς θαμνίσκους τῶν ροδῶν, οὓς εἶχεν παραγάγει οἱ φυτευθέντες σπόροι καὶ μετὰ περιργίας περιέμενε νὰ ἴδῃ τὸ ἀποβησόμενον. Τὸ τρίτον ἔτος αἱ μικραὶ ροδέαι ἐπέταξαν κάλυκας, ὅταν δὲ οἱ κάλυκες ἤνοιξαν παρήχθησαν πολλὰ ἄνθη ἀπλᾶ ἢ ἡμισύνθετα καὶ μετὰξὺ αὐτῶν ὑπῆρχε καὶ ἓν ρόδον ἐντελοῦς κανονικότητος, γεμάτον ἐκ χρώματος πορφουροῦ τόσον βαθέος, ὥστε μέρη τινὰ τῶν πετάλων ἐκκλινον πρὸς τὸ μαῦρον.

Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ὁ γέρον Ἀλλᾶνος ἐξέπλάγη, μετὰ τοῦτο δὲ ἐσυλλογίσθη εὐθὺς τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπροξένοι εἰς τὴν Ἰωάνναν του—ἦτο πλέον δεκαπέντε ἐτῶν κόρη—προσφέρων πρὸς αὐτὴν τὸ παράδοξον ρόδον. Τὸ ἔκοψε λοιπὸν μετὰ προσοχῆς καὶ θριαμβευτικῶς τὸ παρουσίασεν εἰς τὸ κοράσιον, ὅπερ ἐξέπλάγη ὄχι ὀλιγώτερον τοῦ πατρὸς διὰ τὸ ἔκτακτον καὶ τὴν καλλονὴν τοῦ εὐρήματος.

Τὸ πρᾶγμα ἔκαμε θόρυβον πολὺν εἰς τὰ περὶχωρᾶ, πάντες οἱ πολυάριθμοι ἐκεῖ, ὡς εἶπομεν, κηπουροὶ ἔσπευσαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν ροδέαν, εἰς δὲ ἐκ τῶν σημαντικωτέρων προσήνεγκεν εἰς τὸν Ἀλλᾶνον διὰ τὴν ἔκτακτον αὐτὴν ροδέαν δύο χιλιάδας φράγκα, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ.

Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ κέρδους ἐνέπνευσεν εἰς τὸν πρῶτον ὑποτελώνην ιδέας, τὰς ὁποίας πρότερον οὐδ' εἶχε κἄν φαντασθῆ. Εἶχε διατηρήσει εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπωνυμίας τοῦ ρόδου, καὶ λοιπὸν τὸ ἐπωνόμασε τὸ *πένθος* τῆς *Ἀπλότητος* ὄχι τόσον διὰ τὸ βαθὺ χρῶμα τῶν πετάλων, ὅσον εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς του, ἣτις διστέλει πάντοτε ποθεινὴ πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπειδὴ θαυμαζέ τις πῶς δὲν εἶχεν δώσει εἰς τὸ ρόδον τῆς θυγατρὸς του τὸ ὄνομα, ἣν τόσον ἠγάπα :

—“ὦ! ἀπεκοίθη, θὰ ἔλθῃ καὶ τῆς κόρης μου ἡ σειρά καὶ τὸ ρόδον τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃ τὸ ὄνομά της θὰ εἶναι τόσον ὠραῖον καὶ τόσον σπάνιον, ὥστε θὰ γίνεταί λόγος καὶ ἀφ' οὗ περάσουν ἑκατὸ χρονοί.

Τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ πτωχὸς πατὴρ ἀφωσιώθη ὄλως εἰς τὸ μέγα ἔργον ψυχῆ τε καὶ σώματι.

Αἱ μηλαὶ καὶ αἱ ἀπιδέαι αἱ τόσον καρποφόροι ἐξερριζώθησαν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην, τὰ ἄνθη καὶ τὰ λάχανα ἠφανίσθησαν καὶ αὐτὰ, πάντες δὲ οἱ οὕτω κενωθέντες τόποι κατελήφθησαν ὑπὸ ρόδων ἐκ τῶν λεγομένων ἡμισυνθέτων.

Ἡ Ἰωάννα παρετήρει περίλυπος καὶ μετὰ δακρύων τὴν καταστροφὴν τοῦ κῆπου· ἦτο πολὺ νέα καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνχολογισθῆ τὰς ὑλικὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ συνεπιφέρῃ ἢ μεταμόρφωσις ἐκείνη. Ἐλυπεῖτο διὰ τὰ θύματα,

τὰ ὅποια ἦσαν παλαιῖς τῆς φίλοι, τῶν ὁποίων ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ηλικίας εἶχε θαυμάσει τὴν πλουσίαν παραγωγὴν καὶ εἶχε γευθῆ τοὺς νοστιμωτάτους καρπούς. Πολλάκις εἶχε προσπαθήσει νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς τὴν χάριν ἀγαπητοῦ τινος φυτοῦ, ἀλλ' ὁ πατὴρ μὲ ὄλην τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην του ἔμεινεν ἀμετάπειστος, ἐξηκολούθει τὴν ἐργασίαν του καὶ ἐφιθύριζεν :

—Εἶναι ἡ προικὰ σου ! Προέπει νὰ κερδήσω τὴν προικὰ σου, Ἰωάννα μου, μὲ ἀπίδια δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔγῃ αἰκοσι χιλιάδας φράγκα, ὅπου εἶναι τὸ ὄνειρόν μου νὰ σοῦ δώσω. Μὰς χρειάζεται τὸ γαλαζῖον τριαντάφυλλον !

Ἀπ' οὗ κατέστρεψεν ὁ γέρον τὸν κηπὸν του, δὲν εἶχε πλέον τί νὰ πωλῆ εἰς τὴν ἀγοράν· ἔλειψε λοιπὸν ἡ μικρά του πρόσδοδος καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὴν νέαν καλλιέργειαν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπιδοθῆ τῷ ἐχρησίζοντο καὶ νέα ἔξοδα· ὅθεν ἐχρεώθη, ὑποθήκευτε τὸν οἰκίσκον του, ἀλλὰ τὸ κυνοῦν ῥόδον δὲν ἐφύτρωνε !

Μεταξὺ τῶν χιλιάδων ῥόδων, τὰ ὅποια κατ' ἔτος ἤνοιγον ὑπῆρχον καὶ τινὰ ἀξιοθαύμαστα διὰ τὴν ἀσυνήθη αὐτῶν ποικιλίαν, ἀλλ' οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ὁμοιάζε πρὸς τὸ πρῶτον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τῷ εἶχεν ἐμβάλει τὰς νέας του ἰδέας. Διὰ τὰ ῥόδα ταῦτα τῷ προσέφερον τιμὰς, τὰς ὁποίας ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ του ἐθεώρει γελοίας, οὕτω δὲ ἐξηκολούθει συγκεντρῶν ἅσας τοῦ ἐγκεφάλου του τὰς δυνάμεις εἰς τὸν μοναδικὸν του ἐκεῖνον σκοπὸν, τὴν παραγωγὴν τοῦ κυνοῦ ῥόδου.

Μετεχειρίζετο πάντα τὰ μέσα πρὸς τὸν σκοπὸν του, ἐγκεντρισμούς, μίξεις καὶ ἀλλαγὰς γῆς, χημικὰς συνθέσεις, καὶ ὅσον ἐκεῖνος ἐπαιδεύετο, τόσον καὶ ἐκεῖνα ἐπέμενον εἰς τὸ νὰ φύωνται κόκκινα ἢ λευκά.

Ἐπὶ πέντε ἔτη ὁ πτωχὸς πατὴρ ἠγωνίσθη τὸν ἀγῶνα ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τὸ τέρας ἐπήνεγκε μία καταστροφή.

Ἡ Ἰωάννα, ἥτις ἦτο τότε εἰκοσι ἔτων, ἐνόσησε βρώδης. Ἡ νεάνις εἶχεν ἀρχίσει νὰ διαβλέπῃ τὴν ἀβύσσον, ὅπου ἔμελλεν ἀφεύκτως νὰ τοὺς παρασύρῃ ἡ κηπουρικὴ τρέλλα καὶ ἡ πατρικὴ φιλοδοξία τοῦ πρώην ὑποτελώνου. Διέβλεπε τὴν ὀλοσχερῇ καταστροφὴν ἐν τοῖς ἀπατηλοῖς ὄνειροις τοῦ πατρὸς τῆς. Νέος τις λεπτοεργὸς ἕστις τὴν ἡγάπη περιπαθὸς καὶ ὅστις ἔμελλε νὰ τὴν νυμφευθῆ χωρὶς προῖκα σώζων οὕτω καὶ τὸν γέροντα πατέρα τῆς ἀπὸ τῆς μανίας ὑπ' ἧς εἶχε καταληφθῆ, ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ λάβῃ ὑποχρεωτικὸν κληρὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καταταχθῆ εἰς τὸν στρατόν. Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον κτύπημα, τὸ ὁποῖον προσέβαλε δεινῶς τὴν ἐξησθενημένην ἤδη κόρην. Ἐπὶ μῆνᾷ δλόκληρον ἐθήκετο ἡ θυγάτηρ τοῦ κηπουροῦ ! Ὄταν ὁ γέρον εἶδεν ὅτι ἐκινδύνευε τὸ τέκνον του τὸ ἀγαπητόν, ἐλησμήνησε πλέον τὰ ῥόδα του. Ὄταν ἡμέραν τινὰ παρουσιάσθη ὁ δι-

καστικὸς κλητῆρ ἵνα τῷ ἀναγγεῖλῃ τὴν κατάσχεσιν τοῦ οἰκίσκου του, ἐδάκρυσεν, ὑψωσεν ἀπελπιστικῶς τοὺς ὤμους καὶ ἔσπευσε πρὸς τὴν κλίνην ὅπου κατέκειτο ἡ κόρη του. Ἐκεῖ ἠγρύπνει νύκτα καὶ ἡμέραν χωρὶς δι' ὄλου νὰ κατακλίνεται τρώγων μόνον ὀλίγον ἄρτον. Δὲν εἶχε χρήματα πρὸς ἀγοράν τῶν ἱατρικῶν, πρὸς τοῦτο δὲ εἶχε πωλήσει κατὰ σειρὰν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο πάντα τὰ πενιχρά του σκευῆ, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ κηπουρικά του ἐργαλεῖα. Ἄλλ' ἀνωφελεῖς ὑπῆρξαν αἱ φροντίδες καὶ αἱ θυσίαι του, μάταιαι αἱ δεήσεις του, ἡ κόρη του ἀπέθανε.

Καὶ ἐφάνη τότε ὡς ἂν ἡ ψυχὴ τοῦ γέροντος νὰ εἶχε πετάξει ὁμοῦ μὲ τὴν τῆς κόρης· εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἔμεινεν ἀκίνητος παρὰ τὸ λείψανόν τῆς, εἶδε νὰ τὸ καρφώσουν εἰς τὸ φέρετρον, τὸ ἠκολούθησεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἤκουσε τὸν ἀπαίσιον κρότον τοῦ χώματος ῥιπτομένου ἐπὶ τοῦ καλύμματος, ὅπερ ἐκπέπαζε τὸ ἀγαπητόν ἐκεῖνο σῶμα τὸ ῥιπτόμενον εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, χωρὶς δι' ὄλου νὰ μεταβληθῆ ἡ ἀγαλακτώδης φυσιογνωμία του, χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ τὸ παράπαν τὰ πάθη τὰ κοχλάζοντα ἐν τῇ καρδίᾳ του, χωρὶς οὐδ' ἐν δάκρυ νὰ ὑγράσῃ τὰ καταπόρφυρα ὀμματα του. Ἐπεριπάτεῖ ὡς μηχανὴ, μὴ ἐννοῶν καθ' ὄλου τί συνέβαινε δλόγυρά του.

Ἐλεήμονές τινες γείτονες τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν κατοικίαν του.

Τὴν ἐπαύριον ὁ κλητῆρ παρουσιάσθη καὶ πάλιν, τῷ ἀνήγγειλε νὰ ἀπέλθῃ τῆς οἰκίας· ἥτις ἔμελλε νὰ πλειστηρηκῆ, ἀλλὰ συγχρόνως τῷ ἐγνωστοποίησεν ὅτι οἱ δανεισταὶ ἐλθοῦντες αὐτὸν εἰς τὴν τόσῃν του δυστυχίαν τῷ ἐπέτρεπον νὰ συμπαραλάβῃ πλὴν τῆς κλίνης του, δι' ἣν εἶχε τὸ παρὰ τοῦ νόμου πλεονέκτημα καὶ ὅ,τι ἄλλο πράγμα πρὸς χρῆσιν του ἤθελε. Ὁ γέρον ἐτύλιξεν ἐν σιγῇ εἰς ἓν μέγα μαντήλιον τὰ φορέματα τῆς κόρης του καὶ δινηθύθη πρὸς τὴν θύραν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενε ὁ κλητῆρ ἐρωτῶν τί ἄλλο ἤθελε νὰ συμπαραλάβῃ :

—Δι' ἐμὲ, εἶπε, τίποτε ἄλλο, δι' ἐκείνην, ἂν τὸ ἐπιτρέψετε, θὰ πάρω μίαν ῥοδέαν ἀπὸ τὸν κῆπον.

—Ὅσας θέλετε, πτωγὲ μου Κύριε, ἀπεκρίθη εἰς ἄκρον συγκινηθεὶς ὁ δικαστικὸς κλητῆρ.

—Μίαν μόνον, μίαν μόνον, καὶ σεῖς μάλιστα νὰ μοῦ ὑποδείξετε ποῖαν.

Εἰσῆλθον εἰς τὸν κῆπον, ὁ κλητῆρ ἐδείξει μίαν ῥοδέαν ὑψηλοτέραν καὶ ζωηροτέραν τῶν ἄλλων. Μετὰ προσοχῆς τὴν ἀπέτπασεν ὁ γέρον, περιέβαλλε μὲ ἄχυρα τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον εἶχε μείνει προσκεκολλημένον εἰς τὰς ρίζας τῆς, εὐχαρίστησε τὸν κλητῆρα καὶ ὑπὸ μάλης κρατῶν τὰ φορέματα καὶ τὴν ῥοδέαν ἀπῆλθεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Μετὰ ἓν ἔτος, τὸν Ἰούνιον μῆνα, ἡ ῥοδέα, ἣν ὁ δυστυχὴς πατὴρ εἶχε φυτεύσει ἐπὶ τοῦ τύμβου, ὑποκάτω τοῦ ὁποίου ἀνεπαύετο ἡ κόρη του, πα-

ρήγαγεν ἄνθη, ὧν τὸ παράξενον χρῶμα εἶχεν ἐλκύσει τὴν προσοχὴν ἐνός, ὅστις τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπεσκέπτετο τὸ νεκροταφεῖον.

Τὰ βόδια ταῦτα ἦσαν ὄχι κυναίου χρώματος, ὡς ἂν νὰ εἶχον πλυθῆ, ἀλλ' ὅμως διασώζοντα καθαρῶς τὸν ἰδιάζοντα αὐτῶν χαρακτῆρα. Ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ἐκάλεσε τὸν φύλακα τυχαίως διαβαίνοντα τότε ἐκεῖθεν καὶ τῷ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ κόψῃ ἕνα κλάδον, ἐπειδὴ δὲ ὁ φύλαξ ἤρνεϊτο τῷ προσέφερε σπουδαῖον ποσὸν διὰ νὰ κόψῃ τοῦλάχιστον ἕν ἄνθος. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην προσήρξατο γέρον, ὃν ὁ φύλαξ ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἐπισκέπτην ὡς τὸν πατέρα τῆς ἐκεῖ τεθαμμένης κόρης καὶ μόνον ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαθέτῃ τὰ κατὰ τὸν τάφον, ἤρχετο δὲ ὁ γέρον ἀπὸ τινος πτωχοκομείου, εἰς ὃ εἶχε καταφύγει. Ἐντοσοῦτῳ περὶ τὰ θαυμάσια ἄνθη εἶχον προσέλθει ὄχι ὀλίγοι ἐκ περιεργείας. Ὁ φύλαξ ἔκαμε τόπον νὰ διέλθῃ ὁ γέρον, πρὸς ὃν ὁ ἐπισκέπτης ἤρχισε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰς προτάσεις, ἃς εἶχε προτείνει καὶ πρὸς τὸν φύλακα.

Ὁ γέρον ἐφαίνεται ὡς νὰ μὴ τὸν ἤκουσε. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ὡς ὀφθαλμοὶ πυρέσσοντος ἐθαύμαζον τὰ κάλλιστα ἐκεῖνα ἄνθη, ἐλαφρὰ δὲ φρικιάσεις διέβχινον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπὸ τοῦ κατώχρου καὶ ἐρρυτιδωμένου προσώπου του. Διὰ μιᾶς δὲ ὡς ἂν ὑπὸ νευρικών σπασμῶν καταληφθεὶς· καὶ χωρὶς οὐδεὶς νὰ προφθῆσῃ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀνῆρπασε καὶ μὲ τὰς δύο του χεῖρας τὴν ῥοδέαν, τὴν ἐξεροίχωσε, τὴν κατέθραυσε καὶ τὴν ἐποδοπάτησε.

— Ταλαίπωρε! ἐφώνησεν εὐθὺς ὁ ξένος θὰ σοὶ ἔδιδα δι' αὐτὴν εἴκοσι χιλιάδας φράγκα.

— Ταλάζια τριαντάφυλλα, ἐπιθύριτες εἰς ἀπάντησιν ὁ γέρον, τί χρειάζονται τώρα, ἐκείνη δὲν ὑπάρχει πλέον!

Καὶ γονατίσας ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς νεάνιδος ἀνελύθη εἰς δάκρυα....

[G. de Cherville]

Σ * * *

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΛΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνέχεια: 181 σελ. 200.

ΙΑ'

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ ἀναστατώσις αὕτη συνέβαιεν ἐν τῷ μεγάρῳ, τί ἐγένετο ὁ Βερνάρδος; Ἡκολούθει ἔριππος τὰς παρὰ τὸν Κλαῖν ἀτραποὺς μίαν καὶ μόνον σκέψιν ἔχων ἐν τῷ νῶ, ἕν καὶ μόνον αἰσθημα ἐν τῇ καρδίᾳ· ἡγάπα· ἀλλ' εἰς τὸν ὑπερήφανον καὶ ἀνεξάρτητον ἐκείνον χαρακτῆρα, τὸν μὴ καταβληθέντα εἰσέτι ὑπὸ τοῦ κόσμου, ὁ ἔρως δὲν περιορίσθη ἐπὶ πολὺ εἰς τὸν βεμβασμὸν καὶ τὴν μελαγχολίαν, ἀλλ' ἔγεινεν ἀμέσως ἰσχυρὸν πάθος· διότι ὁ Βερνάρδος ἀνῆκεν εἰς τὴν δραστήριον καὶ ταραχοποιὸν ἐκείνην γενεάν, ἥτις διελοῦσα τὴν νεότητά της ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέ-

δων, δὲν ἔλαβε καιρὸν οὔτε νὰ βεμβάσῃ, οὔτε ν' ἀγαπήσῃ. Βίκοσιπταετής λοιπὸν ὢν, εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, κατ' ἦν τὰ νοητὰ τέκνα τῆς ἐποχῆς μας ἔχουσι ἤδη ἀπογοητευθῆ παντὸς εὐγενοῦς αἰσθήματος, οὗτος ἐν μόνον πάθος ἐγνώρισεν, τὸ ὠραῖον πάθος τῆς δόξης καὶ εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ προείη, ὅτι ἂν ὁ ἔρως εἰσέδωε ποτε ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκείνη, ἤθελεν ἀποροφήσει αὐτὴν ὀλόκληρον. Εἶδε λοιπὸν τὴν Ἑλένην καὶ τὴν ἡγάπησεν· ἀλλὰ πῶς ἠδύνατο νὰ μὴ ἀγαπήσῃ αὐτήν; Ἦτο ὠραία, χαρίεσσα, ἀφελής, νοήμων, εἶχεν ὅλην τὴν εὐγένειαν τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν, χωρὶς νὰ ἔχη οὔτε τὰς προλήψεις, οὔτε τὰς στενάς αὐτῆς ἰδέας, καὶ διέχευεν ἐν τῷ μεγάρῳ γλυκὺ τι γόητρον, ὡς λευκὸν καὶ ὑπερήφανον κρίνον διαχύνων εἰς τὰ περίεξ τὸ λεπτὸν αὐτοῦ ἄρωμα· ὁμοῦ δὲ μὲ τὴν ποίησιν τῶν παρελθόντων χρόνων συνήλωνε τὴν σοβαροτέρην διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐποχῆς μας. Ἦ δὲ συμπαθὴς ἐκείνη κόρη ἦλθε πρὸς αὐτὸν τὸ μειδιάμα ἔχουσα ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τεινούσα αὐτῷ προσηνῶς τὴν χεῖρα τῷ ὠμίλησε περὶ τοῦ πατρὸς του, εἰς οὗ τὰς τελευταίας στιγμὰς παρεστάθη· διότι αὕτη εἶχεν ἀντικαταστήσει παρὰ τὴν κλίνην τοῦ γέροντος τὸν ἀπόντα υἱόν! Αὕτη ἐδέχθη τοὺς τελευταίους ἀποχαιρετισμούς του, αὕτη ἤκουσε τὸν τελευταῖόν του στεναγμὸν, αὕτη ἐπὶ δύο ἔτη ἐκάθητο πλησίον του καὶ παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ παρὰ τὴν ἐστίαν. Ὅτε δὲ διηγῆθη πρὸς αὐτὴν τὰς τάλαιπωρίας, ἃς ὑπέστη ἐν τῇ ἐξορίᾳ, εἶδε τοὺς ὠραίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς πληρουμένους δακρύων· εἶδεν αὐτοὺς ἀκτινοβολούντας κατὰ τὴν διήγησιν τῶν ἐκστρατειῶν καὶ τῶν πολέμων του. Πῶς ἦτο λοιπὸν δυνατόν νὰ μὴ ἀγαπήσῃ τὸ συμπαθὲς ἐκεῖνο πλάσμα! Ἐγοητεύθη χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ· καὶ κατ' ἀρχὰς ἡ παρούσα της ἐνέπνεεν εἰς αὐτὸν ἀόριστόν τινα εὐτυχίαν· ἀλλ' ὅτε ἡ νεαρὰ κόρη ἀπεμακρύνθη ἀποτόμως ἀπ' αὐτοῦ, τότε ἀγρία ἀπελπισία ἐκυρίευσεν αὐτόν· τότε, ἐξετάζων ταυτοχρόνως καὶ τὴν καρδίαν του καὶ τὴν τύχην του ἐτρόμαξε· διότι ἀνεκάλυψεν ὅτι παρασυρθεὶς ὑπὸ μυστηριώδους γοήτρου εἶχεν ἀπερισκέπτως δεχθῆ θέσιν ἐπισφαλῆ καὶ ἤθελε χάσει τὴν τιμὴν του ἐνώπιον τῶν συσροτικῶν του, ἂν δὲν ἀπεγύμνου, ἂν δὲν ἀπεδίωκε τοῦ μεγάρου του τὴν κόρην, ἣν ἡγάπα καὶ τὸν πατέρα της. Ἀλλὰ πῶς ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο, αὐτός, ὅστις ἐταράττετο μόνον ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ, ὅτι τὰ δύο ἐκεῖνα ὄντα ἠδύνατο ἡμέραν τινὰ ν' ἀποσυρθῶσιν ἐκουσίως; Αὐτὸς, ὅστις ἐντρομος ἠρώτα ἐαυτόν, τί ἤθελε γείνει ἐντὸς τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου μεγάρου, ἐν ἀνεχώρῳ ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ θυγάτηρ του; Ἀλλὰ καίτοι ἡγάπα τὴν Ἑλένην ὑπὲρ πάν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ, δὲν ἡγάπα ὅμως μόνην αὐτήν· διότι ἐν μέσῳ τῶν παραφορῶν καὶ τῆς ὀργῆς του εἶχεν αἰσθανθῆ ἐαυτὸν προσελκόμενον πρὸς τὸν μαρκήσιον καὶ εἶχε